

148 / ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019

Η FREE PRESS ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

new times**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΣΑΒΒΑΚΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΒΕ**

**«Απευθυνόμαστε
σε όλη τη χώρα
ως φορέας
εξειδικευμένος
για τη βιομηχανία»**

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ
ΕΡΕΥΝΑ
ΤΗΣ New Times**

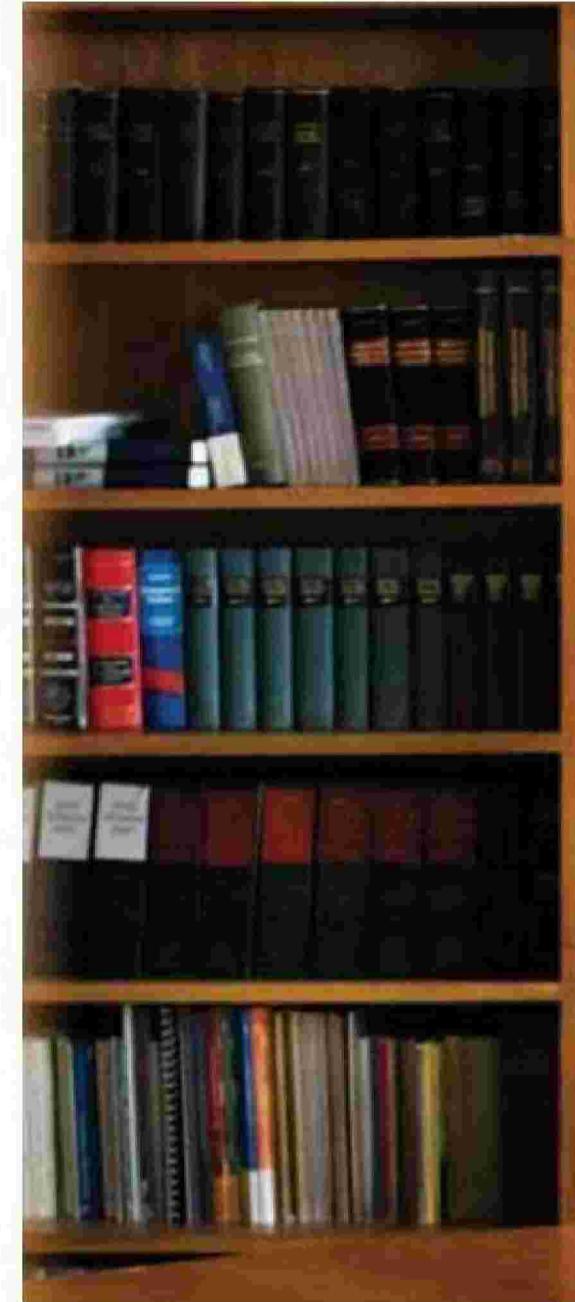
**Αύξηση
κερδοφορίας
21,7%
των μεγάλων
επιχειρήσεων
της χώρας**

**ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΒΕ,
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΟΣΑ ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΒΒΑΚΗΣ**

«Απευθυνόμαστε σε όλη τη χώρα ως φορέας εξειδικευμένος για τη βιομηχανία»

Λόγω του αυξημένου ενδιαφέροντος που παρουσιάζεται για την περιοχή των Βαλκανίων από Ευρώπη και ΗΠΑ, το κέντρο των επιχειρηματικών εξελίξεων μεταφέρεται στη Βόρεια Ελλάδα

Συνέντευξη
στον ΣΠΥΡΟ ΚΤΕΝΑ

Σε ισχυρό πόλο έκφρασης και προώθησης των θεμάτων της ελληνικής περιφερειακής βιομηχανίας όχι μόνο της Βορείου Ελλάδος αλλά όλης της χώρας, με δυναμική και στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων όπου η ελληνική παρουσία είναι έντονη, φιλοδοξεί να μετατραπεί ο μέχρι πρότινος Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος και από τις 25 Ιανουαρίου Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΒΕ). Ρόλος, που σύμφωνα με όσα επισημαίνει στη συνέντευξή του στους New Times ο πρόεδρός του κ. Αθανάσιος Σαββάκης, αρμόζει στον σύνδεσμο και μπορεί να διαδραματίσει λόγω αφενός της δυναμικής των επιχειρήσεων-μελών του, που στην πλειονότητά τους είναι καθαρόαιμα βιομηχανίες, και αφετέρου της δυναμικής που αναπτύσσεται στην ίδια την περιοχή, που αποτελεί ίσως και το νέο κέντρο των επιχειρηματικών εξελίξεων. Υπό αυτό το πρίσμα η Θεσσαλονίκη και γενικότερα η Βόρειος Ελλάδα μπορεί να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο, εκτιμά ο κ. Σαββάκης ο οποίος προς αυτή την κατεύθυνση έχει συμβάλλει καθοριστικά στη δημιουργία ενός δικτύου συνδέσμων σε γειτονικές χώρες με μέλη τους ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σ' αυτές.

Για όλα αυτά τα θέματα, και βεβαίως για την έντονη εξωστρέφεια που παρουσιάζουν οι βορειοελλαδικές βιομηχανίες, μιλά στη συνέντευξή του στους New Times, το πλήρες κείμενο της οποίας ακολουθεί, ο κ. Αθανάσιος Σαββάκης. Ένας κατά κοινή παραδοχή ιδιαίτερα δυναμικός άνθρωπος, ο οποίος διαδραματίζει ήδη σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση του προφίλ και της θέσης του συνδέσμου. Άλλωστε οφείλεται και σε δικές του ενέργειες το γεγονός ότι πρόσφατα ο σύνδεσμος ανακηρύχθηκε κοινωνικός εταίρος με σχετική διάταξη του υπουργείου Εργασίας, η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή.

Κύριε Σαββάκη, υποθέτουμε ότι μια πρώτη κίνηση ένταξης στους κόλπους σας και βιομηχανιών εκτός Βορείου Ελλάδος αποτελεί η δυνατότητα που δίνετε πλέον και σε βιομηχανίες εκτός περιοχής να συμμετέχουν στα βραβεία «Ελληνική Αξία», τα οποία διοργανώνει ο σύνδεσμός σας. Έτσι δεν είναι; Όλη αυτή η πρωτοβουλία, ενώ ξεκίνησε με τη βράβευση των άριστων μελών-επιχειρήσεων της Βορείου Ελλάδος, τώρα μετατρέπεται σε κάπι ποι ευρύ επειδή παράλληλα εξελίσσεται και ο φορέας μας. Από τη στιγ-

μή, δηλαδή, που απευθυνόμαστε σε όλη τη χώρα ως φορέας εξειδικευμένος για τη βιομηχανία, είναι αυτονόητο ότι δεν μπορούμε να αποκλείσουμε κάποιους που θα ήθελαν να θέσουν υποψηφιότητα και για τα βραβεία.

Δηλαδή μπορεί να έρθει και μια βιομηχανία από την Κρήτη; Ακριβώς. Για πρώτη φορά θα γίνει αυτό φέτος - πέρυσι έγινε σε μικρότερο βαθμό. Όπως καταλαβαίνετε, είναι αυτονόητο ότι δεν μπορείς να αποτρέψεις ένα μέλος από το να συμμετάσχει από τη διαδικασία βράβευσης, ακόμη κι αν δεν είναι από τη Βόρεια Ελλάδα. Άρα, υπό αυτήν την έννοια, ο θεσμός «Ελληνική Αξία» διευρύνεται. Αυτό που έχει σημασία και πρέπει να επισημάνουμε είναι ότι εμείς βραβεύουμε μόνο μεταποίηση. Οπότε, με βάση αυτό το σημαντικό στοιχείο, τα δικά μας βραβεία διαφοροποιούνται από όλα τα υπόλοιπα.

Πότε ξεκίνησε αυτή η πρωτοβουλία; Η πρωτοβουλία για τη διοργάνωση των βραβείων «Ελληνική Αξία» ξεκίνησε το 2010, σε συνδιοργάνωση τότε με την εφημερίδα «Express» και τώρα με την εφημερίδα «Καθημερι-

νή». Η συνδιοργάνωση με την εφημερίδα έχει την έννοια του επικοινωνιακού εταίρου, χωρίς να υπάρχει κάποια ουσιαστική εμπλοκή στη διοργάνωση ή στην επιλογή των μελών. Η επιλογή γίνεται από μια συγκεκριμένη επιτροπή, την οποία αποτελούν οι πρυτάνεις των πανεπιστημάτων της Θεσσαλονίκης, του Διεθνούς Πανεπιστημίου και ο κ. Κώστας Γραμμένος, ο οποίος είναι και στέλεχος στο City University του Λονδίνου.

Άρα, μέλη της επιτροπής είναι η ακαδημαϊκή κοινότητα;

Ναι, συν δυο-τρεις επιχειρηματίες από την πόλη οι οποίοι έχουν τεχνογνωσία και γνώση του επιχειρείν, στοιχεία τα οποία και μας ενδιαφέρουν. Εμείς πάμε να κάνουμε ακριβώς το αντίθετο από αυτό που επιχειρείται με τα υπόλοιπα βραβεία. Δεν βραβεύουμε ισολογισμούς - ή δεν επιβραβεύουμε με βάση μόνο αυτούς. Κάνουμε μια πιο ποιοτική ανάλυση, που είναι και το πιο δύσκολο αλλά εύκολο για μας, διότι έχουμε τη γνώση και την προσωπική επαφή με τις επιχειρήσεις. Οπότε υπάρχει μια συγκεκριμένη δομή βάσει της οποίας γίνεται η επιλογή. Μάλιστα, πέρυσι για πρώτη φορά στη διαδικασία αξιολόγησης ενεπλάκη και η Deloitte για να δώσει

μια πιστοποίηση της ανάλυσης των στοιχείων.

Τι εκπροσωπεί ο ΣΒΕ από την άποψη των μεγεθών της οικονομίας και του ΑΕΠ;

Ο σύνδεσμος εκπροσωπεί πάνω από 420 μεταποιητικές επιχειρήσεις οι οποίες, προς το παρόν τουλάχιστον, στην πλειονότητά τους έχουν την έδρα τους στη Βόρεια Ελλάδα. Από το 9% περίπου που συνεισφέρει η μεταποίηση στο ΑΕΠ της χώρας, το δικό μας κομμάτι είναι περίπου στο 4,5%. Δηλαδή τα μέλη μας, τα οποία προς το παρόν προέρχονται κυρίως από τη Βόρεια Ελλάδα, είναι περίπου 4,5%, άρα αντιπροσωπεύουν το 50% της μεταποιητικής δραστηριότητας της χώρας.

Στον τομέα της απασχόλισης τι ισχύει;

Υπάρχει μια εκτίμηση αλλά, ξέρετε, στη Βόρεια Ελλάδα το κομμάτι της απασχόλησης είναι ένα δύσκολο διαχειριστικό θέμα λόγω κυρίως της εποχικότητας που χαρακτηρίζει τη δραστηριότητα της αγροτικής βιομηχανίας, που αποτελεί πολύ μεγάλο τμήμα του συνόλου της μεταποίησης στην περιοχή.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία ένας (1) στους τρείς (3) εργαζόμε-

νους στη μεταποίηση απασχολείται σε μεταποιητική επιχείρηση με έδρα τη Βόρεια Ελλάδα.

Υπάρχουν κάποια στοιχεία που διαφοροποιούν τη βιομηχανία της Βορείου Ελλάδος σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα; Για παράδειγμα, το στοιχείο της εξωστρέφειας είναι πιο έντονο και αυτό διότι είναι πιο κοντά οι βαλκανικές χώρες. Είναι έτοι;

Κοιτάξτε, καταρχάς θα σας πω ότι το κομμάτι που επιβίωσε κατά τη διάρκεια της κρίσης είναι το εξωστρέφες. Δεύτερον, επιβίωσε γιατί η πλειονότητα των επιχειρήσεων ανήκει σε κάποιους κλάδους οι οποίοι, ακριβώς λόγω της εξωστρέφειάς τους, ήταν πιο δυναμικοί από άλλους. Για παράδειγμα, ο κλάδος της αγροδιατροφής που έχει έναν εξωστρεφή προσανατολισμό επηρεάστηκε λιγότερο από την κρίση, ανεξάρτητα από το αν οι επιχειρήσεις του βρίσκονται στη Βόρεια Ελλάδα ή στην Κρήτη. Όμως, αυτό που έχει σημασία και ενδιαφέρον -και εκεί μπορεί κανείς να δει τη διάκριση των επιχειρήσεων που είναι μέλη του ΣΒΕ σε σχέση με κάποιες άλλες επιχειρήσεις- είναι σε κλάδους που είχαν τεράστια καθίζηση. Για παράδειγμα, ο κλάδος των κατασκευών

Τα λιμάνια του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης είναι μεταξύ τους συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά

>>>

>>>

»»»

και των προϊόντων τους, ενώ κατέρρευσε πανελλαδικά στη Βόρεια Ελλάδα, υπήρξαν μέλη του ΣΒΕ που λόγω της εξωστρέφειας αναπτύχθηκαν. Και έχουμε πέντε-έξι χαρακτηριστικά δείγματα τέτοιων επιχειρήσεων.

Σε αυτήν τη θετική εξέλιξη γι' αυτές τις επιχειρήσεις λέτε να βοήθησε το γεγονός ότι η Βόρεια Ελλάδα είναι πολύ κοντά σε ξένες αγορές;

Αυτό δεν ήταν αποτέλεσμα της κρίσης αλλά μιας στρατηγικής επιλογής που είχε ληφθεί από αυτές τις επιχειρήσεις παλαιότερα. Για παράδειγμα, η ISOMAT, που φτιάχνει βερνίκια και μονωτικά υλικά, κατάφερε λόγω της εξωστρεφούς δραστηριότητάς της, όχι μόνο να αντέξει μέσα στην κρίση, αλλά να αναπτυχθεί κιόλας. Έχουμε και πολλά άλλα παρεμφερή παραδείγματα, όπως οι εταιρίες ανελκυστήρων στο Κίλκις, η Doppler, η Kleemann, η Metron, οι οποίες είναι τεράστιες και κανονικά θα έπρεπε να καταρρεύσουν - κάτι το οποίο δεν έγινε, το αντίθετο μάλιστα, λόγω της εξωστρέφειας, που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην πορεία τους. Υπάρχουν και πολλές άλλες επιχειρήσεις, όπως για παράδειγμα η Alumil, η οποία διαπρέπει στο εξωτερικό. Χαρακτηριστικό μάλιστα της επιτυχημένης αυτής πορείας που διαγράφει η εν λόγω εταιρεία στο εξωτερικό είναι ότι πήρε ένα συμβόλαιο από την Google για να πραγματοποιήσει την ανακαίνιση των νέων headquarters που έκαναν στο Μανχάταν. Να σημειώσουμε ότι η Google αγόρασε ένα κτίριο εκεί με σκοπό να μεταφέρει τα κεντρικά γραφεία της. Ήτοι έβγαλε κάποιες προδιαγραφές για την ανακαίνιση και απευθύνθηκε στους προμηθευτές. Οι προδιαγραφές αυτές δεν υπήρχαν στην κυριολεξία. Η Google είπε ότι θέλει το καινούριο κτίριο να θερμαίνεται από τη θερμότητα που εκπέμπουν οι υπολογιστές και το ηλιακό φως. Κάποιος έπρεπε να σχεδιάσει κουφώματα τα οποία θα μπορούσαν να ανταποκριθούν στις ανωτέρω προδιαγραφές. Η Alumil το έκανε και πήρε τη δουλειά. Είναι εξαιρετικά παραδείγματα αυτά! Επομένως, ναι μεν η αγροδιατροφή, λόγω της φύσης του αντικειμένου της που είναι τα τρόφιμα, είχε περισσότερες πιθανότητες να πάει καλά και μέσα στην κρίση με τη σωστή διαχείριση, όμως υπάρχουν και κλάδοι που μας εξέπληξαν. Τέτοιοι είναι τα δομικά υλικά και επιτρέψτε μου να προσθέσω έναν επίσης πολύ σημαντικό κλάδο, τα μάρμαρα. Η βιομηχανία μαρμάρων είναι εξαιρετική, η οποία με κινήσεις εξωστρέφειας και εξαγορών που έχει κάνει πραγματικά διαπρέπει. Όλες, δε, οι εταιρείες

του κλάδου αυτού είναι μέλη μας. Γι' αυτό λέω ότι μπορείς ή να γκρινιάζεις για την κατάσταση στο εσωτερικό ή να δραστηριοποιηθείς στο εξωτερικό, και αυτό έχουν κάνει οι επιχειρήσεις-μέλη μας. Να σας πω όμως ότι όλα αυτά δεν έγιναν χθες, ούτε ξαφνικά ανακαλύψαμε λόγω της κρίσης τη διεθνή αγορά και είπαμε «δεν μπορώ να πουλήσω στην Ελλάδα, άρα φεύγω».

Άρα, εκ του αποτελέσματος, ήταν σωστή η επιλογή των επιχειρήσεων της Βορείου Ελλάδος να ενισχύσουν το εξαγωγικό τους κομμάτι πολύ πριν από την κρίση;

Ακριβώς αυτό έγινε. Επιβραβεύθηκε η στρατηγική επιλογή των επιχειρήσεων της Βορείου Ελλάδος. Επιλογή, η οποία κατά κάποιον τρόπο ήταν και ένας σχεδιασμός εξ ανάγκης λόγω του ότι η βορειοελλαδίτικη επιχείρηση είχε μικρότερη πρόσβαση στο κέντρο λήψης των αποφάσεων, που είναι η Αθήνα. Επίσης, όπως και εσείς αναφέρατε, η εγγύτητα με τις αγορές της κεντρικής Ευρώπης και των Βαλκανίων ήταν αυτονόητη. Θεωρήθηκε - και πολύ σωστά - η φυσική επέκταση της Βορείου Ελλάδος να είναι προς τον Βορρά και όχι προς τοΝότο. Οπότε, με αυτήν τη λογική έχτισαν θέσεις, απέκτησαν γνώση της αγοράς, δημιούργησαν επαφές και οι περισσότερες επιχειρήσεις δημιούργησαν και θυγατρικές στα Βαλκάνια. Μάλιστα, πολλές από τις βορειοελλαδικές επιχειρήσεις, επειδή ακριβώς πήγαν πρώτες σε αυτές τις αγορές, έχτισαν μια πολύ ισχυρή θέση εκεί και υπό μια έννοια αποτελούν καθεστώς εκεί.

Ας μιλήσουμε τώρα για τη ΔΕΘ. Καταρχάς, στην περσινή είχατε τιμώμενη χώρα τις ΗΠΑ. Φέτος θα έχετε τη Γερμανία;

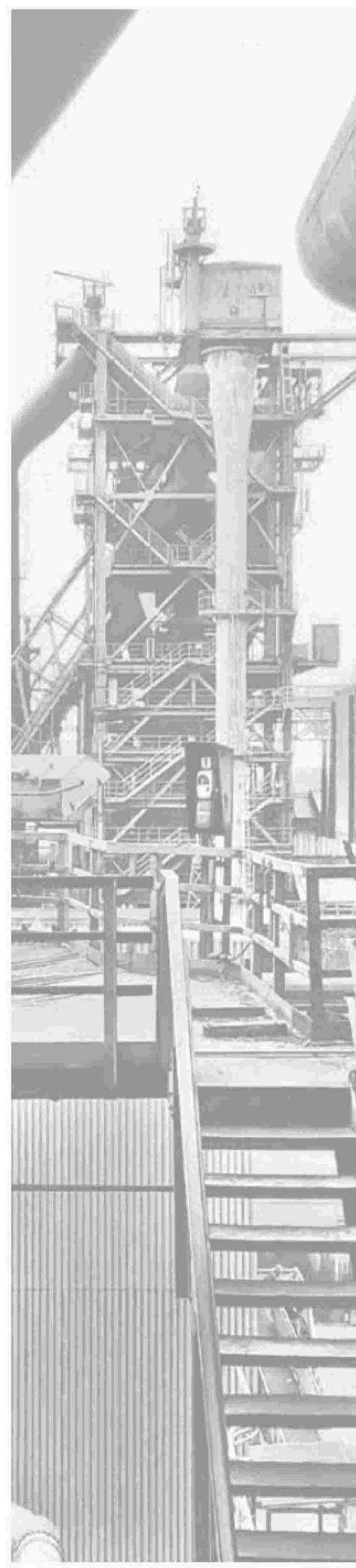
Όχι, φέτος θα είναι η Ινδία και του χρόνου θα είναι η Γερμανία.

Βλέπετε στην έκθεση να αλλάζει κάτι, δηλαδή να αποκτά έναν πο διεθνή χαρακτήρα;

Όχι, δεν τον αποκτάει, τον είχε ανέκαθεν τον διεθνή χαρακτήρα. Αυτό που είχε συμβεί όμως είναι ότι είχε υποτονήσει, είχε χάσει την αίγλη της.

Υπάρχει επιστροφή;

Βεβαίως, και αυτό οφείλεται και στις προσπάθειες της διοίκησης της έκθεσης, η οποία κάνει εξαιρετική δουλειά. Ένα στοιχείο που ενίσχυσε τον διεθνή χαρακτήρα της είναι ο θεσμός της τιμώμενης χώρας, που ξεκίνησε με τη Ρωσία, στη συνέχεια με την Κίνα και πέρυσι με τις ΗΠΑ, που έκαναν εκπληκτική δουλειά. Τώρα περιμένουμε με ενδιαφέρον την Ινδία, μια

Στο οικονομικό κομμάτι, η λύση στο θέμα του ονόματος των Σκοπίων δημιουργεί άλλες συνθήκες για τον επενδυτή, οι οποίες δεν αφορούν αποκλειστικά και μόνο τις σχέσεις των δύο χωρών, αλλά τη γενικότερη δραστηριοποίηση σε έναν χώρο ο οποίος είναι μεγάλος

“

εξίσου μεγάλη οικονομία, και θα ακολουθήσει, όπως είπαμε, η Γερμανία, επίσης μεγάλη οικονομική δύναμη.

Εσείς πώς εμπλέκεστε με το κομμάτι της διοργάνωσης για την κάθε τιμώμενη χώρα, ώστε να υπάρχει μια προετοιμασία για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα;
Εμείς δεν εμπλεκόμαστε.

Ο σύνδεσμος δεν εμπλέκεται;
Όχι, ο σύνδεσμος συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο της έκθεσης με έναν σύμβουλο σε επίπεδο ενημέρωσης και -αν θέλετε- brainstorming, γιατί εμείς δεν ασκούμε διοίκηση, δεν είμαστε εκτελεστικά μέλη. Από εκεί και πέρα, η κάθε τιμώμενη χώρα κάνει την προετοιμασία της.

Δεν είναι όμως μια ευκαιρία επαφής αυτή για τις βιομηχανίες της Βορείου Ελλάδος, μιας και θα έρθει μια αντιπροσωπεία από την τιμώμενη χώρα;

Κοιτάξτε, την προετοιμασία πρέπει να την εκκινήσει η χώρα η οποία τιμάται και βεβαίως υπάρχει ένα επίσημο κανάλι επικοινωνίας. Προφανώς και θα αξιοποιήσουμε στο έπακρο την παρουσία τους εδώ, όταν με το καλό θα έρθουν. Πάντως, θέλω να πω ότι η έκθεση, η ιδιωτικοποίηση του ΟΛΘ, του αεροδρομίου, η επικείμενη ιδιωτικοποίηση της Εγνατίας Οδού, όλα αυτά δίνουν πλέον έναν άλλον ρόλο στη Θεσσαλονίκη και ενισχύουν γεωστρατηγικά τη θέση της και αυτό πιστεύω ότι είναι προς όφελος όλης της χώρας και πρέπει να το αξιοποιήσουμε ως στοιχείο. Μια εξέλιξη που επίσης έχει αρχίσει να διαφαίνεται είναι ότι οι επενδυτές που κοιτάνε προς την Ελλάδα βλέπουν με μεγάλη προσοχή τη Βόρεια Ελλάδα, τη Θεσσαλονίκη.

Με τα Σκόπια και όλες τις σχετικές εξελίξεις τι γίνεται;

Αν αναλύσεις το πολιτικό κομμάτι, είναι κακό. Δεν μπορείς να έχεις λύση σε εθνικό θέμα που ξεσκήνωνει πάθη. Στο οικονομικό κομμάτι όμως η λύση στο θέμα του ονόματος δημιουργεί άλλες συνθήκες για τον επενδυτή, οι οποίες δεν αφορούν αποκλειστικά και μόνο τις σχέσεις Σκοπίων - Ελλάδας αλλά τη γενικότερη δραστηριοποίηση σε έναν χώρο που είναι μεγάλος. Έναν χώρο που πλέον θα είναι διασυνδεμένος χωρίς προσκόμματα και εννοώ σε όλα τα επίπεδα -logistics, συγκοινωνίες, δρόμοι, σιδηρόδρομοι- και αυτό είναι πολύ βασικό. Δείτε, για παράδειγμα, ότι ένα container που θα έρθει στη Θεσσαλονίκη, όταν με το καλό θα δουλεύει πλήρως το λιμάνι και με την υλοποίηση του business plan, θα μπορεί να είναι σε 8 ώρες στο Μόναχο και στη Βιέννη. Ένα container που

θα πάει στον Πειραιά, θα μεταφορτωθεί, θα περάσει το Γιβραλτάρ και για να πάει στην Αμβέρσα θα χρειαστεί δυο-τρεις μέρες και σκεφθείτε τα διαχειριστικά και τα κόστη. Συνεπώς, η λύση του θέματος των Σκοπίων δημιουργεί έναν άξονα - ενεργοποιεί στην ουσία τον παλιό άξονα 10, ο οποίος ήταν ίσως το μεγαλύτερο αναπτυξιακό εργαλείο που υπήρχε για τη χώρα τότε, επί ενωμένης Γιουγκοσλαβίας εννοώ. Τα φορτηγά τότε έφευγαν καραβάνια και πήγαιναν στις κεντρικές αγορές.

Έχουν γίνει επενδύσεις και στο λιμάνι του Πειραιά.

Τα λιμάνια του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης είναι μεταξύ τους συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά. Η Θεσσαλονίκη ανταγωνίζεται άλλα λιμάνια: του Δυρραχίου, της Βάρνα, της Ρουμανίας.

Μιλήσατε για ενίσχυση της γεωπολιτικής θέσης της περιοχής. Θα θέλαμε να σταθείτε σε αυτό.

Βλέπω ότι υπάρχει ιδιαίτερη δραστηριοποίηση και γι' αυτό είπα ότι υπάρχει γεωπολιτικό ενδιαφέρον και άρα ενίσχυση της θέσης της περιοχής. Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα και από πλευράς Ε.Ε. Οι δράσεις που γίνονται τώρα για την επέκταση της Ευρώπης στα δυτικά Βαλκάνια είναι πολύ σοβαρό ζήτημα. Βλέπουμε ότι εδώ δραστηριοποιούνται περισσότερα κεντρικά γραφεία επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα οι ΗΠΑ, το ΝΑΤΟ, έχουν φέρει αρκετά κεντρικά επιτελεία. Όλη αυτή η δραστηριότητα εκ των πραγμάτων δημιουργεί μια ανάγκη να λυθούν ζητήματα διασύνδεσης.

Πάντως, έχετε αλλάξει κάπως το κέντρο βάρους στον επιχειρηματικό κόσμο, το οποίο φαίνεται λίγο να μετατοπίζεται.

Εμείς είχαμε κάνει ούτως ή άλλως μια κίνηση πριν από τρία χρόνια δημιουργώντας ένα δίκτυο συνδέσμων ελληνικών επιχειρήσεων Βαλκανίων. Έχει τη σημασία του αυτό. Στη Βουλγαρία υπάρχει ο Σύνδεσμος Ελληνικών Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών. Έχουν δημιουργηθεί, επίσης, ελληνικοί σύνδεσμοι στη Σερβία, στην Αλβανία, στη Ρουμανία, όπου υπάρχει και επιμελητήριο, το Ελληνορουμανικό. Το ίδιο συμβαίνει και στα Σκόπια. Ετοιμασίας συνδεθήκαμε και δημιουργήσαμε μια κοινή δομή η οποία αυτή τη στιγμή λειτουργεί σε επίπεδο ανταλλαγής πληροφοριών και έχει μεγάλο ενδιαφέρον.

Άρα και μόνο το γεγονός ότι οι εταιρίες αυτές δεν είναι αποκλειστικά βορειοελλαδίτικες ενισχύει τον ρόλο του συνδέσμου.

Βέβαια. Είναι προφανές ότι οι εταιρίες που έχουν έδρα τη Βουλγαρία θέλουν μια υποστήριξη από κάποιον που είναι εδώ και το ίδιο ισχύει για τη Σερβία, την Αλβανία, τη Ρουμανία. Άλλωστε, οι περισσότερες επιχειρήσεις που είναι σε αυτές τις χώρες λίγο έως πολύ έχουν μια διασύνδεση με τη Βόρεια Ελλάδα είτε είναι βορειοελλαδίτικες είτε τα στελέχη τους είναι βορειοελλαδίτες, που τρέχουν εκείνες τις επιχειρήσεις, άρα υπάρχει διασύνδεση. Και αν είχαμε και τις τράπεζες στα πάνω τους, νομίζω ότι θα ήταν ακόμα καλύτερα.

Ο κ. Αθανάσιος Σαββάκης με τον κ. Σπύρο Κτενά

Η ΔΕΘ, η ιδιωτικοποίηση του ΟΛΘ, του αεροδρομίου και η επικείμενη ιδιωτικοποίηση της Εγνατίας Οδού δίνουν πλέον έναν άλλον ρόλο στη Θεσσαλονίκη και ενισχύουν γεωστρατηγικά τη θέση της, και αυτό είναι προς όφελος όλης της χώρας